

МАҚТААРАЛ АГРАРЛЫҚ КОЛЛЕДЖІ

Гидрология және гидромертия

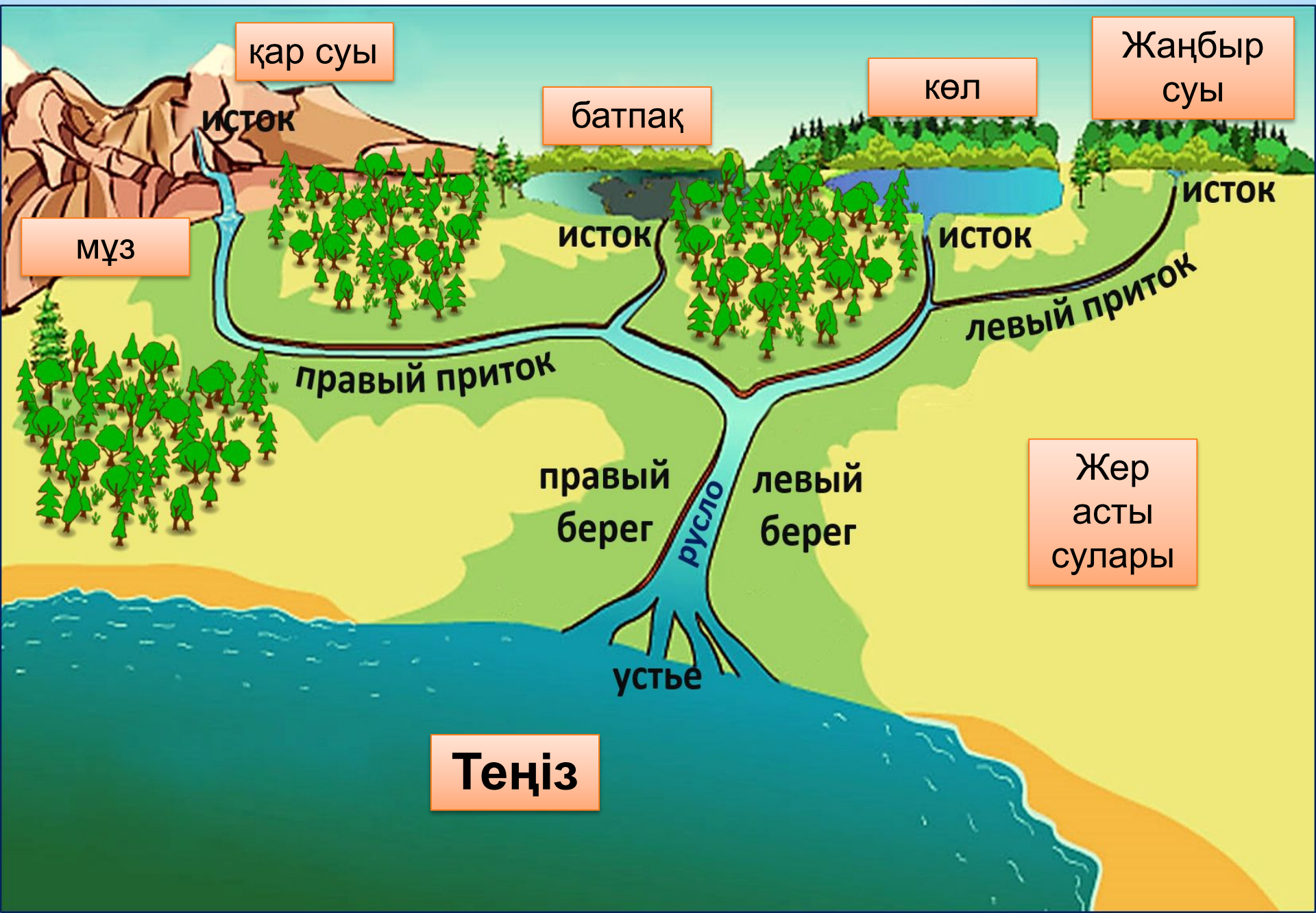
пәні

Сабақтың тақырыбы:

**Өзенді қоректену көзіне
байланысты жіктеу.**

Орындаған: Тулепов А

қар суы

Жаңбыр суы

көл

батпақ

ИСТОК

ИСТОК

мұз

ИСТОК

ИСТОК

правый приток

левый приток

правый берег

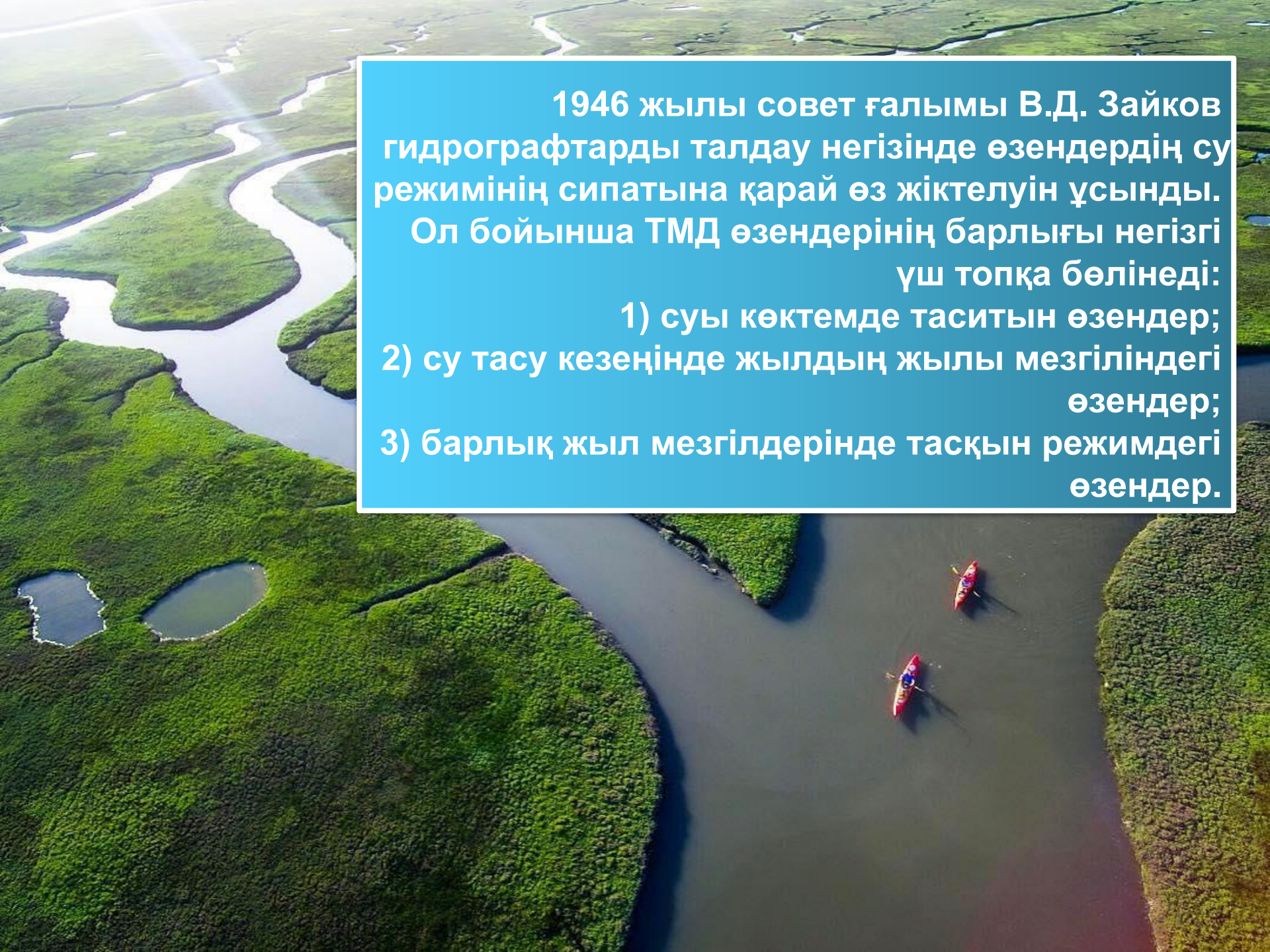
левый берег

Жер асты сулары

русло

устье

Теңіз

An aerial photograph of a river delta with a complex network of channels and green islands. In the lower right, two people in red kayaks are on the water. The text is overlaid on a blue rectangular background in the upper right.

1946 жылы совет ғалымы В.Д. Зайков гидрографтарды талдау негізінде өзендердің су режимінің сипатына қарай өз жіктелуін ұсынды. Ол бойынша ТМД өзендерінің барлығы негізгі үш топқа бөлінеді:

- 1) суы көктемде таситын өзендер;
- 2) су тасу кезеңінде жылдың жылы мезгіліндегі өзендер;
- 3) барлық жыл мезгілдерінде тасқын режимдегі өзендер.

Бірінші топқа

су тасу кезеңі, көктемгі қардың еруінен, жылда бір мезгілде қайталанып отыратын өзендер жатады. Көктемгі су тасу кезеңінің сипатына және жылдың басқа мезгілдегі су өтімінің режиміне қарай бұл топтағы өзендер бес типке: қазақстандық, шығыс еуропалық, батыс сібірлік, шығыс сібірлік және алтайлық болып бөлшектенеді.

Екінші топқа

су тасу кезеңі жылдың жылы мезгіліне тап келетін әрі жауын-шашынмен немесе биік таулардағы қарлардың еруімен айқындалатын өзендер жатқызылады. Бұл топ екі типке бөлінеді: қиыршығыстық және тяньшандық.

Үшінші топқа

жылдың кез келген мезгілінде, қысқа әрі жиі болып тұратын тасқындық режимдегі өзендер жатады. Бұл өзендерде тасқынаралық уақытта ағынды төмен деңгейде болады. Бұл топтағы өзендер үш типке бөлшектенеді: қаратеңіз маңы, қырым және солтүстік кавказ.